

Stýrisskipan Føroya sum fyrimynd

Nevnd hevur viðgjørt eina nýggja stýrisskipan fyri Áland, og í landstinginum hevur verið

drúgvtt orðaskifti um hetta mál.

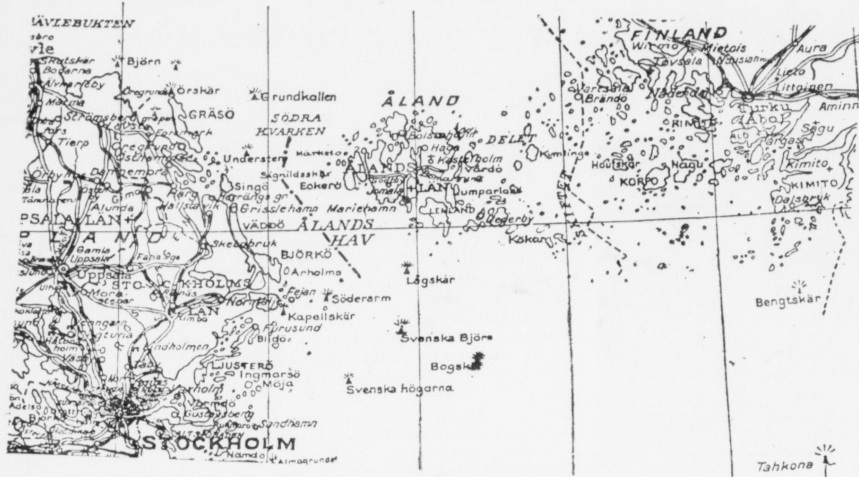
Nógv uppskot eru komin fram um, hvussu parlamentariska ábyrgd Álands skal vera skipað í framtíðini, og nógvir hava víst á stýrisskipan Føroya sum eina loysn hjá Álandi.

Uppskotið um at nýta stýrisskipan Føroya sum fyrimynd, verður hildin at vera tann mest radikala loysnin. Sagt verður, at hetta kortini ikki er nokur nýggj hugsan. Longu í 1930 hevði Viktor Strandfält hugsað um líknandi skipan sum galdandi er í Føroyum. Landskapsstýri Álands verður eftir hesum at meta saman við Føroya Landsstýri við lögmanni og í minsta lagi tveimum landsstýrismonnum, og álandska landstingið verður so tað sama sum lögtingið hjá okkum.

Undirvatnsbátur skjeyt seg sjálvan

Ein danskur undirvatnsbátur hevur skotið seg sjálvan. Ein torpedo frá bátinum loysnaði frá, fór so fyrst frá bátinum og vendi síðani aftur og rendi síðani aftur og rendi inn í síðuna á undirvatnsbátinum.

Danska blaðið AKTUELT, sum ber hesi tíðindi, veit at siga, at líknandi hendingar eru fyrr farnar fram, t. d. tá ein fiskibátur tveir dagar upp í slag var torpederaður og ein kúgv og bonum var rakt.



Fíggjarligi framburðurin í Asiu

Tilfarturskomin lond í Asia høvdu í mongum fornum skjótari fíggjarligan framburð í 1969-70 enn áður, skilst av frágreiðingini »Economic Survey of Asia and the Far East, 1970«, ið givin verður út av búskaparráði ST fyri Asiu og Fjareystur, ECAFE. Frágreiðingin umrøður eisini gjald- og íleggjartarupulleikar, sum fleiri limalond koma at bakast við í 1971.

Óking hevur flest alla staðni verið í framleiðsluni, og hetta er gott tekin fyri framtíðina.

Men henda óking er ógvuliga ymisk í avvarðandi londum. Framleiðsluøking hevur einahelst verið í Suðurkorea, Formosa-Kina, Hongkong og Singapore, meðan ókingin er heldur minni í londum sum Pakistan, Iran, Seylon, Philippia-oyggjunum og Thailandi.

Samanlagt vaks landbúnaðarframleiðslan í ECAFE-økinum í 1970 við 3,3 pst. Framleiðslan av jarðnotum vaks við 6,5 pst., hveitframleiðslan við 3,6 pst., meisframleiðslan við 2,8 pst. og risframleiðslan við 2,2

pst. Størsta framleiðsluøkingin var í Seylon, 5,5 pst., síðani í Burma og Suðurkorea, stívliga 4 pst. Ókingin í India og Indonezia var um 3 pst. um árið í tíðarskeiðinum 1969/70 og í hinum londunum 3 — 1,9 pst.

Frágreiðingin visir hvønn tyding tað hevur, at framleiðsluøkingin innan búnaðan heldur fram, og at traðarmenn og smábrúkarar verða stuðlaðir.

Niðanfyrir nokur dømi um prosentuellu ókingina í brutto-nasjonalaltalini í føstum prís-um í ECAFE-økinum:

Land	Arligt samlað meðaltal 1960-65	1965-69	Arligt meðaltal pr. capita 1960-68
Ceylon	3,9	6,1	2,4
Formosa-Kina	10,1	9,9	6,8
India	3,3	4,4	0,8
Indonezia	1,8	3,5	0,2
Iran	6,6	9,3	4,9
Malaysia	5,9	6,9	2,7
Pakistan	5,5	6,0	3,4
Philippinoyggj.	5,6	6,3	1,1
Suðurkorea	6,8	12,8	5,6
Thailand	7,3	9,1	4,6

Umráðandi við einum barnabókavørði

Í Havn er umráðandi at fáa ein barnabókavørð á Býarbókasavnið skjótast gjørligt, sum kundi tikið sær av børnunum burturav, sigur Sverri Egholm, landsbókavørður

Sverri Egholm, landsbókavørður, sigur her hugsan sína í ein um viðtali við Skúlablaðið, um undirvising í bókmentum og um bókasavn, serliga um barnabókasavn.

Hvat halda tygum um ta undirvising í bókmentum, sum real- og studentaskúlin gav tygum?

Á preliminar- og studentaskeiði lögtingsins, sum tað æt tá fyri gott 20 árum síðani, var tímatalið so tepurt, at øll

undirvising mátti koyrast igjøgnum uppá stytst møgulega tíð. Undirvisingin í bókmentum var einki undantak. Tað sinderið, ið var av hesi undirvising, var eftir einari reglubundnari skipan frá onkrum visum bókafrøðingi, sum segði: soleiðis og soleiðis skuldi hatta skiljast, basta! Tað var ikki bara tað, at sjálvstøðug hugsan ikki varð loyvd, men tað var heldur eingin eggjan til at lesa nakað sum helst. Lítið lærdu vit um føroya skar bókmentir og hvaðna

minni um alt tað, sum ikki var danskt. Okkurt danskt andswerk varð so sundurtagað, at tað kendist sum leiðiligt fótatrækk; tú fært mest sum áttokur við at lesa tað aftur í dag.

Hvussu halda tygum sum bókamaður, at hendan undirvising eigur at fara fram í dag?

Tað ræður um her sum í øllum greinum at fáa næmingin hugaðan. Hann má fáa so langt tjóður, sum gjørligt.

Sleppa at lesa fjølbroytt úrval av nýggjum og gomlum bókmentum, føroyskum og útlendskum, og sjálvur sleppa at meta um tað lisna. Bókmentasagan veður so meira at kalla sum viðskeri afturvið, eins og leiðbeiningarnar frá lærarunum og ávísingarnar til ymist annað bókmentasøguligt tilfar sum um

mæli í bløðum o.a. Tilíkk mannagongd kundi elvt til gagnligt orðaskifti í tímanum.

Hvorjar lesivávan hava børn, tá ið tey hyrja at lána á bóka-savnum?

Í fyrstani lesa tey bara føroyskt og helst smásøgur við myndum. Ágrýtin eru tey og skjótt hava tey lisið tað, sum er. So noyðast tey undir tað danska fyrr ella seinni. Har er sjálvsagt meir í at velja. Stríggjð gongst hjá summum í fyrstani, men er fyrst gongd komin á, so fáa tey mest sum ikki afturhald. Fyri bert einum 20 árum síðani hoyrði eg javnan børn um 11—12 ára aldur siga, at tey heldur vildu lesa danskar enn føroyskar bókur, tí »tær føroysku eru so tungar og keðiligar.« Síðani eru komn

ar fleiri vælegnaðar barnabókur á føroyskum; men tørvurinn á føroyskum barnabókum er alstóður framvegis. — Børnini lesa yvirhøvur bæði nógv og skjótt. Tað man kortini vera ymist, sum tey hefta seg við tað lisna. Tað hendingaríka man oftast vera tað, sum situr eftir, meðan sjálvst skaldsliga væl lýstar myndir neyvan festa seg í huganum. Hetta kann sjálvsagt verða ymist hjá ymsum børnum. Gentur eru ofta meira hugtiknar av poetiskum og syrgilugum søgum, meðan dreingir vanligar leggja mest í spennandi bókur.

Tað er vist vanligt, at børn gevast at lána í 14—16 ára aldrinum. Hvat kunnu bóka-søvnini gera fyri at fáa tey at halda fram?

STOYFICÓÐS

ARBEIDSTÓL

BEISLÓG

TIMBUR

BYGGITILFAR

KLAKKSVÍKAR

TIMBURHANDIL

Pl. J. F. KJØLBRO

Telefon: 5148 - 5265

Telgr.: Kjelbro, Klaksvík

Telex 20